

Käytöstavoista idoleihin Koululaisen matka nykyaikaan

Teksti: Lotta Sonninen

lulaisen suosikkiaiheista alusta alkaen.

heista he haluavat lukea, mitkä asiat pohdituttavat heitä. Tässä työssä lehden kummikoulut ovat korvaamaton apu.

Mitä luulet, miltä Koululainen mahtaakaan näyttää, kun sinä olet aikuinen? Vaikkapa 20 vuoden kuluttua.

Aukeaman kuvituksessa on käytetty vanhojen Koululainen-lehtien sivuja.

Koululainen perustettiin heti sodan jälkeen. Eri aikoina lehti on näyttänyt hyvinkin erilaiselta. Mistä 1940-luvun Koululaisen kirjepalstalla keskusteltiin? Mitä mahtoi olla fanijulistessa 1960-luvulla?

Ensimmäinen Koululainen-lehti ilmestyi 40-luvun puolivälissä. Se oli tätä lehteä pienempi ja ohuempi, ja melkein kokonaan mustavalkoinen. Valokuvia ei ollut, vaan lehti kuvitettiin piirroksin. Ensimmäisessä numerossa oli muun muassa sarjakuva,

hylättyjä puun- ja paperinpaloja, ja leivontaohjeessa käytettiin vain pikkusormen kynnen kokoinen määrä rasvaa.

Fysiikkaa ja käytöstapoja

Koululaisen perustajat olivat opettajia. Siksi monet jutuista olivat kuin suoraan koulukirjasta. Ne saattoivat käsitellä vaikkapa fysiikkaa tai käytöstapoja. Niiden vastapainoksi lehdessä julkaistiin paljon lukijoiden omia runoja, satuja ja mielipiteitä. Kynäjängin kaltaista mielipidepalstaa ei aluksi ollut, vaan lehdessä esitettiin kysymyksiä, joihin lukijat saivat vastata, ja vastaukset julkaistiin seuraavassa numerossa. Kysymys saattoi olla vaikkapa "mistä muuttolinuista pidät eniten?"

Vähitellen olat Suomessa kohenivat ja maa vaurastui. Koululainenkin kasvoi ja

muuttui värikkäämmäksi, ja mukaan tuli myös mainoksia. Yksi ensimmäisistä mainostetuista tuotteista oli Artus Rekord -merkinen täytetynä. Mainoksessa luvattiin sen kaunistavan käsialaa ja helpottavan opettajan suosion hankkimista! Myös palkintokilpailut yleistyivät.

Töllötyksen vaarat

Televisio tuli Suomeen 1950-luvulla, ja pääsi pian aiheeksi myös Koululaisen sivuille. Vaikka ohjelmaa tuli aluksi vain pari tuntia päivässä, lehdessä varoiteltiin liiallisen töllötyksen vaaroista. Lapset sen sijaan olivat uudesta keksinnöstä innoissaan. Lukijoiden kirjeistä voi päätellä, että televisiossa jännittävää olivat paitsi ohjelmat, myös tekniikka. Elävä kuva oman olohuoneen nurkassa oli iso ihme.

Koululaisessa on aina kir-

joitettu musiikista ja muusta kulttuurista, mutta Pikku G:n ja Tiktakin sijasta vuosikymmenien takaisessa Koululaisessa saattoi olla juttu säveltäjä Jean Sibeliuksesta. Myös urheilu on ollut mukana alusta asti. Suomalaisurheilijoiden menestyksestä maailmalla kerrottiin lehdessä laajasti ja lukijoitakin kannustettiin urheilemaan kilpaa.

Ensimmäiset julisteet julkaistiin 1960-luvulla. Lukijat innostuivat niistä heti, vaikka ne olivat mustavalkoisia ja vain yhden sivun kokoisia. Aluksi julisteissa ei kuitenkaan esiintynyt idoleita, vaan suloisia eläimiä. Eläimet ovatkin olleet yksi Kou-

